

Briuselis, 2017 m. gegužės 29 d.
(OR. en)

9624/1/17
REV 1

JEUN 75
EDUC 262
SPORT 39
EMPL 336
SOC 432

POSĖDŽIO REZULTATAI

---

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato
data: 2017 m. gegužės 29 d.
kam: Delegacijoms

Ankstesnio
dokumento Nr.: 8033/17 JEUN 46 EDUC 140 SPORT 23 EMPL 190 SOC 250

Dalykas: Tarybos išvados dėl darbo su jaunimu vaidmens padedant jaunuoliams ugdyti esminius gyvenimo įgūdžius, kurie palengvina jų sėkmingą perėjimą į suaugusiųjų gyvenimą, aktyvų pilietiškumą ir profesinį gyvenimą – *Tarybos išvados (2017 m. gegužės 22 d.)*

Delegacijoms priede pateikiamos Tarybos išvados dėl darbo su jaunimu vaidmens padedant jaunuoliams ugdyti esminius gyvenimo įgūdžius, kurie palengvina jų sėkmingą perėjimą į suaugusiųjų gyvenimą, aktyvų pilietiškumą ir profesinį gyvenimą; jas Taryba priėmė 2017 m. gegužės 22 d. įvykusiame 3541-ame posėdyje.

Tarybos išvados dėl darbo su jaunimu vaidmens padedant jaunuoliams ugdyti esminius gyvenimo įgūdžius, kurie palengvina jų sėkmingą perėjimą į suaugusiųjų gyvenimą, aktyvų pilietiškumą ir profesinį gyvenimą

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

PRIMINDAMA:

1. politinį šio klausimo kontekstą, išdėstyta šių išvadų I priede,

PRIPAŽIŪSTA, KAD:

2. Europos Sąjunga susiduria su dideliais ekonominiais ir socialiniais iššūkiais, iš dalies kylančiais dėl didėjančios migracijos ir finansų bei ekonomikos krizės padarinių;
3. dėl šių pokyčių kyla ypatingų iššūkių dėl poveikio demokratinėms vertybėms, socialinei sanglaudai, užimtumo galimybėms ir profesiniam gyvenimui, taip pat jaunuolių, ypač rizikos grupės jaunuolių ir mažiau galimybių turinčių jaunuolių, įtraukčiai ir gerovei;
4. norint sėkmingai reaguoti į šiuos iššūkius, svarbu stiprinti jaunuolių supratimą apie aktyvų pilietiškumą, jų teises ir pareigas, jų pripažinimą ir pagarbą demokratinėms vertybėms, kultūrų įvairovei, jų saviraiškos ir tikėjimo laisvės garantijas, jiems įgyjant būtinų gyvenimo įgūdžių¹;

---

¹ Gyvenimo įgūdžiai (taip, kaip jie suprantami šiose Tarybos išvadose) apibrėžiami 10–12 punktuose ir II priede.

5. ugdyti gyvenimo įgūdžius yra vienodai svarbu ne tik siekiant sumažinti didelio jaunimo nedarbo poveikį ekonominei, politinei, socialinei sritims ir žmogui, bet ir siekiant padėti jaunuoliams apsispręsti dėl savo ateities ir ją kurti per kokybišką užimtumą, socialinę įtrauktį ir aktyvų pilietiškumą,

ATSIŽVELGDAMA Į:

6. Tarybos rezoliuciją dėl *naujos įgūdžių darbotvarkės siekiant įtraukios ir konkurencingos Europos*², ypač į tai, kad Taryba pripažįsta, jog „*svarbu patenkinti ne tik neatidėliotinus darbo rinkos poreikius, tačiau sutelkti dėmesį ir į tuos švietimo ir mokymo aspektus, kurie gali paskatinti inovacijas, verslumą ir kūrybiškumą, suformuoti sektorius, sukurti darbo vietas ir naujų rinkų, įgalėti asmenis (įskaitant ir pažeidžiamiausias), praturtinti demokratinį gyvenimą ir ugdyti veiklius, talentingus ir aktyvius piliečius*“;
7. Rekomendacijos dėl bendrųjų visą gyvenimą trunkančio mokymosi gebėjimų³ peržiūrą, kuri suteikia galimybę vadovautis įtraukiu požiūriu į kompetencijų, kurios gali padėti jaunuoliams ir palengvinti jų sėkmingą perėjimą į suaugusiųjų gyvenimą, aktyvų pilietiškumą ir profesinį gyvenimą, ugdymą. Daugelis šiose Tarybos išvadose apibrėžtų gyvenimo įgūdžių jau yra įvardyti dabartinėje Europos bendrųjų kompetencijų sistemoje, nors ten vartojami ir kitokie terminai,

---

² Tarybos rezoliucija dėl naujos įgūdžių darbotvarkės siekiant įtraukios ir konkurencingos Europos. OL C 467, 2016 12 15.

³ 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos rekomendacija dėl bendrųjų visą gyvenimą trunkančio mokymosi gebėjimų. OL L 394, 2006 12 30.

PABRĖŽIA, KAD:

8. nors yra daug aspektų, siejamų su jaunimo nedarbo ir iš to išplaukiančios socialinės dislokacijos bei politinio susvetimėjimo keliamų iššūkių atrėmimu, jaunimo sektorius, vykdant veiksmingą darbą su jaunimu, turi atlikti vaidmenį sudarant galimybių jaunuoliams įgyti ir ugdyti gyvenimo įgūdžius, kurie padeda kuo labiau padidinti jų potencialą ir padeda jiems susikurti ir gyventi visavertį ir produktyvų asmeninį, socialinį ir profesinį gyvenimą. Tokie gyvenimo įgūdžiai taip pat gali padėti užkirsti kelią marginalizacijai ir atremti propagandą, retoriką ir elgseną, kuri gali būti siejama su radikalėjimu, galinčiu privesti prie smurtinio ekstremizmo,

PRIPAŽĮSTA, KAD:

9. nors darbas su jaunimu gali reikšti įvairiausias priemones, projektus, programas, veiklos sritis ir iniciatyvas, kuriuos įgyvendina įvairūs organizatoriai įvairioje aplinkoje, išskirtinė darbo su jaunimu praktikos ypatybė ir tai, į ką jis labiausiai nukreiptas, yra jaunuolių asmeninė ir socialinė raida;
10. veiksmingas darbas su jaunimu gali daryti teigiamą poveikį jaunuoliams
  - ugdant jų kompetencijas ir taip skatinant jų asmeninę raidą,
  - propaguojant ir skatinant teigiamas socialines vertybes, elgesio manieras ir nuostatas, visų pirma jų santykiuose su kitais asmenimis,
  - ugdant jų kūrybinius ir novatoriškus gebėjimus ir potencialą, kurie padės jiems sėkmingai dalyvauti profesiniame gyvenime,
  - skatinant demokratines vertybes ir taip stiprinant aktyvų pilietiškumą ir demokratinį dalyvavimą;

11. gyvenimo įgūdžiai yra pozityvaus, asertyvaus ir į problemų sprendimą orientuoto elgesio manieros, demonstruojamos tinkamai ir atsakingai kasdieniame gyvenime – namuose, internete, bendruomenėje, švietimo / mokymo aplinkoje ir darbo vietoje. Šios manieros – tai tam tikri asmeniniai ir socialiniai įgūdžiai, įgyti per švietimą ir mokymą, darbą su jaunimu, neformalųjį ir savaiminį mokymąsi, ir juos galima pritaikyti siekiant spręsti sunkumus, klausimus ir problemas, su kuriais įprastai susiduriama kasdieniame žmogaus gyvenime,

PRITARIA TAM, KAD:

12. gyvenimo įgūdžiai yra svarbūs visiems jaunuoliams, tačiau jie turi ypač didelę reikšmę ir svarbą rizikos grupės jaunuoliams ir mažiau galimybių turintiems jaunuoliams, tai pat jų užimtumo poreikiams, socialinei įtraukčiai ir demokratiniam dalyvavimui;
13. skatinimas ir rūpinimasis, kad jaunuoliai įgytų gyvenimo įgūdžių ir juos ugdytų, gali būti neatsiejama jaunimo politikos dalis tiek Europos, tiek valstybių narių lygmenimis,

PAŽYMI, KAD:

14. II priede pateikiamas gyvenimo įgūdžių, nurodant tam tikrus jų raiškos ypatumus, kompendiumas. Šis kompendiumas nėra preskriptyvus ar išimtinis – jame atsispindi tie gyvenimo įgūdžiai, kuriuos vykdant darbą su jaunimu galima geriausiai skatinti ir padėti jaunuoliams juos įgyti;⁴
15. II priede apibrėžti gyvenimo įgūdžiai kinta, ir valstybės narės bei atitinkami Europos, nacionaliniai ir vietos suinteresuotieji subjektai turi nuspręsti, kokiems gyvenimo įgūdžiams reikėtų teikti pirmenybę, kaip jie turi būti pristatomi ir skatinami,

---

⁴ Šiose Tarybos išvadose darbo su jaunimu organizatoriai – tai organizacijos, agentūros ir kitos įstaigos, tiek gaunančios valstybės pagalbą, tiek vykdančios savanorišką veiklą, kurios organizuoja darbu su jaunimu grindžiamas programas, projektus, iniciatyvas ir jaunuoliams skirtą veiklą.

PRAŠO VALSTYBIŲ NARIŲ, LAIKANTIS SUBSIDIARUMO PRINCIPO:

16. skatinti darbo su jaunimu, kuriuo siekiama ugdyti jaunuolių gyvenimo įgūdžius, indėlį jaunimo politikos programose ir priemonėse, skirtose jaunuoliams remti;
17. skleisti ir propaguoti tarp darbo su jaunimu organizatorių mokymo priemones, metodiką ir praktiką (visų pirmą tas, kurias parengė jaunimo darbuotojai), kurios gali padėti jaunuoliams įgyti gyvenimo įgūdžių;
18. toliau remti darbo su jaunimu organizatoriams skirtą švietimo, mokymo ir tarpusavio mokymosi veiklą siekiant didinti jų gebėjimus padėti jaunuoliams įgyti gyvenimo įgūdžių;
19. prireikus pripažinti ir patvirtinti švietimo ir mokymo programas, kuriomis didinami jaunimo darbuotojų – tiek apmokamų darbuotojų, tiek savanorių – ir jaunimo lyderių gebėjimai sėkmingai taikyti mokymo priemones, metodiką ir praktiką, kuriomis padedama jaunuoliams identifikuoti, įgyti ir ugdyti gyvenimo įgūdžius, pasinaudojant vertinimo ir įsivertinimo priemonėmis ir metodais;
20. skatinti ir stiprinti jaunuolių savanorišką veiklą, nes ji gali padėti jaunuoliams įgyti gyvenimo įgūdžių ir paskatinti juos dalyvauti kartu su darbo su jaunimu organizatoriais darbo su jaunimu projektuose ir iniciatyvose,

PRAŠO VALSTYBIŲ NARIŲ IR KOMISIJOS, LAIKANTIS SAVO ATITINKAMŲ
ĮGALIOJIMŲ:

21. skatinti ir teikti tarpusavio ir bendro mokymosi galimybes, projektus ir iniciatyvas, skirtus darbo su jaunimu organizatoriams, kad būtų dalijamasi jaunuolių gyvenimo įgūdžių skatinimo ir ugdymo žiniomis, priemonėmis ir patirtimi;
22. apsvarstyti, kuriuos gyvenimo įgūdžius, jaunuolių įgytus vykdant darbą su jaunimu, būtų galima identifikuoti bei dokumentuoti ir kaip tai būtų galima padaryti, siekiant palengvinti vertinimą ir sertifikavimą taikant neformaliojo ir savaiminio mokymosi rezultatų patvirtinimo mechanizmus⁵;
23. kuo geriau panaudoti programą „Erasmus +“ ir kitas ES finansavimo programas remiant darbo su jaunimu praktiką, kad būtų skatinami ir ugdomi jaunuolių gyvenimo įgūdžiai;
24. stiprinti dialogą tarp darbo su jaunimu, jaunimo politikos ir mokslinių tyrimų jaunimo klausimais sričių subjektų ir stiprinti veiksmų vietas, regioniniu, nacionaliniu ir Europos lygmenimis koordinavimą, taip palengvinant tinklaveiką, bendradarbiavimą, tarpusavio mokymąsi ir keitimąsi patirtimi, siekiant skatinti ir ugdyti jaunuolių gyvenimo įgūdžius;
25. nustatyti, remti ir skleisti turimas ir novatoriškas priemones, metodiką ir praktiką, kuriais skatinami gyvenimo įgūdžiai įvairioje darbo su jaunimu aplinkoje;
26. skatinti ir remti tarpsektorines partnerystes ir iniciatyvas, visų pirma tarp darbo su jaunimu organizatorių, švietimo ir mokymo įstaigų, socialinių ir užimtumo tarnybų, ir socialinių partnerių, kurie padeda jaunuoliams įgyti gyvenimo įgūdžių ir juos ugdyti,

---

⁵ Tarybos rekomendacija dėl neformaliojo mokymosi ir savišvietos rezultatų patvirtinimo (OL C 398, 2012 12 22).

PRAŠO EUROPOS KOMISIJOS:

27. prisidėti prie žinių apie gyvenimo įgūdžius, kurie skatinami ir ugdomi vykdant darbą su jaunimu, kaupimo ir remti valstybes nares skatinant su jaunimu dirbančių asmenų gebėjimų stiprinimą ir profesinį tobulėjimą;
28. skatinti darbą su jaunimu kaip neatskiriamą *Naujos įgūdžių darbotvarkės* dalį, nes jis tiek suteikia pridėtinės vertės visiems darbotvarkės aspektams, tiek juos papildo ir remia;
29. skatinti ir remti tarpsektorinį požiūrį siekiant padėti jaunuoliams įgyti ir ugdyti reikiamas kompetencijas, siekiant palengvinti jų sėkmingą perėjimą į suaugusiųjų gyvenimą, aktyvų pilietiškumą ir profesinį gyvenimą;
30. užtikrinti, kad šiomis Tarybos išvadomis būtų prisidėta prie Rekomendacijos dėl bendrųjų visą gyvenimą trunkančio mokymosi gebėjimų peržiūros siekiant sustiprinti Europos bendrųjų kompetencijų sistemos gyvenimo įgūdžių aspektą ir išlaikyti suderinamumą su šiuo aspektu.

I PRIEDAS

Politinis kontekstas

- Europos Parlamento ir Tarybos rekomendacija dėl bendrųjų visą gyvenimą trunkančio mokymosi gebėjimų (OL L 394, 2006 12 30, p. 10).
- Tarybos rekomendacija dėl neformaliojo mokymosi ir savišvietos rezultatų patvirtinimo (OL C 398, 2012 12 22, p. 1).
- Tarybos rekomendacija dėl įgūdžių tobulinimo kryptių – naujų galimybių suaugusiesiems (OL C 484, 2016 12 19).
- Tarybos išvados dėl kokybiško darbo su jaunimu svarbos jaunimo vystymuisi, gerovei ir socialinei įtraukčiai (OL C 168, 2013 6 14, p. 3).
- Tarybos išvados dėl jaunimo politikos potencialo maksimalaus išnaudojimo siekiant strategijos „Europa 2020“ tikslų (OL C 224, 2013 8 3, p. 2).
- Tarybos išvados dėl nedarbingo, nesimokančio ir mokymuose nedalyvaujančio jaunimo socialinės įtraukties didinimo (OL C 30, 2014 2 1, p. 5).
- Tarybos išvados dėl jaunimo verslumo propagavimo siekiant remti jaunų žmonių socialinę įtrauktį (OL C 183, 2014 6 14, p. 18).
- Tarybos išvados dėl darbo su jaunimu stiprinimo siekiant užtikrinti visuomenės glaudumą (OL C 170, 2015 5 23, p. 2).
- Tarybos rezoliucija dėl jaunimo politinio dalyvavimo Europos demokratiame gyvenime skatinimo (OL C 147, 2015 12 15, p. 10).
- Bendra Tarybos ir Komisijos ataskaita dėl Europos bendradarbiavimo jaunimo reikalų srityje atnaujintos sistemos (2010–2018 m.) įgyvendinimo (OL C 417, 2015 12 15, p. 17).

- Tarybos išvados dėl sporto srities savanoriškos veiklos vaidmens skatinant aktyvų pilietiškumą (OL C 324, 2011 12 20).
- Tarybos išvados dėl mėgėjiško sporto vaidmens didinimo ugdant universaliuosius gebėjimus, ypač tarp jaunimo (OL C 172, 2015 5 27).
- Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „*Nauja Europos įgūdžių darbotvarkė. Drauge dirbant didinti žmogiškąjį kapitalą, įsidarbinimo galimybes ir konkurencingumą*“ (2016 m.).
- Tarybos rezoliucija dėl naujos įgūdžių darbotvarkės siekiant įtraukios ir konkurencingos Europos (OL C 467, 2016 12 15).
- Tarybos ir Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų išvados dėl radikalizacijos, vedančios prie smurtinio ekstremizmo, prevencijos (OL C 467, 2016 12 15).

Tyrimai, ekspertų grupių pranešimai ir deklaracijos

- *Working with young people: the value of youth work in the European* (Darbas su jaunimu. Darbo su jaunimu vertė Europos Sąjungoje) (2014 m.).
- *Developing the creativity and innovative potential of young people through non-formal learning in ways that are relevant for employment* (Jaunuolių kūrybiškumo ir novatoriškumo ugdymas neformaliojo mokymosi būdais, kurie svarbūs įsidarbinamumui) (2014 m.).
- *Quality Youth Work - A common framework for the future development of youth work* (Kokybiškas darbas su jaunimu. Bendra tolesnio darbo su jaunimu plėtojimo sistema) (2015 m.).
- *The contribution of youth work to address the challenges young people are facing, in particular, the transition from education and employment* (Darbo su jaunimu indėlis reaguojant į iššūkius, su kuriais susiduria jaunuoliai, visų pirma pereidami iš švietimo sistemos į darbo rinką) (2015 m.).
- 1-ojo Europos suvažiavimo darbo su jaunimu klausimais deklaracija (2010 m.).
- 2-ojo Europos suvažiavimo darbo su jaunimu klausimais pranešimas ir deklaracija (2015 m.).

II PRIEDAS⁶

Gyvenimo įgūdžių ir jų raiškos ypatumų kompendiumas			
Tarpasmeniniai įgūdžiai	Bendravimo įgūdžiai	Kognityviniai įgūdžiai	Asmeniniai įgūdžiai
Lyderystė, konfliktų sprendimas, planavimas ir organizavimas, komandinis darbas, derėjimasis, kultūrinis sąmoningumas	Požiūrio ir nuomonės reiškimas (ir įsiklausimas), diskutavimas ir svarstymas, skaitmeninis raštingumas ir gebėjimas naudotis žiniasklaidos priemonėmis, pristatymas, gynimas	Kritinis mąstymas, pagrįstas analizavimas, kūrybinis mąstymas, problemų sprendimas, sprendimų priėmimas, supratimas, nuovokumas	Pasitikėjimas, savigarba, atsparumas, autonomiškumas, iniciatyvumas, empatija
<p>Šiems gyvenimo įgūdžiams būdinga tai, kad jie yra:</p> <p>holistiniai, nes jie padeda vystyti visai asmenybei ir padeda pasiekti teigiamą savirealizaciją tiek asmeninėje, tiek socialinėje plotmėje;</p> <p>vertingi patys savaime, nes suteikia jaunuoliams teigiamos ir praturtinančios mokymosi patirties, kuri padeda jiems vystytis;</p> <p>papildantys ir sustiprinantys, nes remia jaunuolių mokymosi ir vystymosi procesą švietimo ir mokymo srityse, šeimos, bendruomenės, pilietiniame ir socialiniame gyvenime ir darbo vietoje;</p> <p>universalūs ir pritaikomi įvairiose srityse, nes įgyti įgūdžiai yra iš karto svarbūs ir naudingi, nepaisant konteksto: ar tai būtų švietimo srityje, darbo vietoje, bendruomenėje, ar vykdant kultūrinę, socialinę ar politinę veiklą;</p> <p>įgalinantys ir suteikiantys galimybių, nes jaunimui sudaro sąlygas konstruktyviai išreikšti talentus, gabumus ir gebėjimus, elgseną ir pažiūras asmeniniame, pilietiniame, kultūriniame ir profesiniame gyvenime.</p>			

⁶ *Į šį gyvenimo įgūdžių kompendiumą įtraukti keli tarptautinėje literatūroje, visų pirma I priede išvardytuose tyrimuose ir ekspertų grupių pranešimuose, dažniausiai minimi įgūdžiai ir kompetencijos*